

KARKKILAN TYÖVÄENOPISTO

TOIMINTASUUNNITELMA KAUELLE 2026 – 2027

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää jatkuvan oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. (Laki vapaasta sivistystyöstä 1998/632, uudistettu 29.12.2009.)

Lain ja Karkkilan kaupungin toiminta-ajatuksen pohjalta muodostettu Karkkilan työväenopiston toiminta-ajatus: Vapaan sivistystyön oppilaitoksena Karkkilan työväenopisto on kaikille avoin oppilaitos, joka vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöönsä elinikäisen oppimisen perusteiden mukaisesti. Opiston tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston palvelut ovat laadukkaita, edullisia sekä helposti saatavilla, ja ne pyritään toteuttamaan asiakkaiden toiveita kuunnellen.

Työväenopisto on perustoiminnaltaan hyvin yhteisöllinen. Sen tarkoituksena on palvella kaupunkilaisten tarpeita ja seurata muuttuvia olosuhteita. Opiston toimintaa suunnitellaan kiinteässä yhteistyössä yhdessä opiskelijoiden ja eri sidosryhmien kanssa. Opinto-ohjelman sisältöä kehitetään toiveiden ja ideoiden pohjalta laajaa yhteistyöverkostoa hyödyntäen. Kurssitarjontaa voidaan myös tarkastaa joustavasti työvuoden aikana.

Vapaalla sivistystyöllä on suuri merkitys kaupunkilaisten hyvinvoinnin turvaajana. Karkkilan työväenopisto kantaa osaltaan vastuunsa kaupungin kehittymisestä ja kehittämisestä. Kurssitarjontaa suunniteltaessa pyritään mahdollisimman laajasti kuulemaan tarpeita ja kehityskohtia. Opisto on tiiviisti mukana maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Työväenopisto on niin ikään mukana kaupungin Kaikukorttitoiminnassa sekä elämispolkutoiminnassa. Työväenopiston toimintaa tarkastellaan ja suunnitellaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opiston toiminta on avointa ja suunnitelmallista. Toimintaperiaatteet ja –käytännöt ovat näkyviä ja perusteltuja. Opettajien palkkauksessa ja muissa työsuhteen ehdoissa noudatetaan voimassa olevaa Opetusalan työehtosopimusta.

Hyvinvoinnin vahvistaminen: työväenopisto edistää monipuolisen harrastustarjonnan turvaamista kaikissa ikäryhmissä. Tulevan vuoden opintoja suunniteltaessa tullaan maahanmuuttajille tarjoamaan kieli- ja kulttuurikoulutusta. Opisto on aktiivisesti mukana harrastustoiminnan kehittämisessä ja tekee tiivistä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Työvuosi 2026 – 2027

Työväenopiston työvuosi on 1.8.2026 – 31.7.2027

Syyskausi (koko kauden kestäville kursseilla): ma 31.8. – la 28.11.2026, syysloma viikolla 42

Kevätkausi (koko kauden kestäville kursseilla): ma 11.1. – ma 12.4.2027, hiihtoloma viikolla 8.

Kurssi- ja retkitoimintaa järjestetään jonkun verran myös varsinaisten opetuskausien ulkopuolella ja siksi työvuosi on merkitty alkamaan elokuun 2026 alusta ja kestäämään

heinäkuun 2027 loppuun saakka. Opetuksen toteutus on pääsääntöisesti lähiopetusta, mutta sen lisäksi suunnitellaan tilanteen vaatiessa myös etäopetusta sikäli kuin se on mahdollista. Opetuksen järjestelyissä ja toteutuksessa noudatetaan valtakunnallista ohjeistusta ja Karkkilan kaupungin linjauksia. Lähes kaikista kursseista peritään opinto-ohjelmassa mainittu kurssimaksu. Oppikirjat sekä muut kurssilla tarvittavat tarvikkeet ja välineet opiskelija kustantaa itse. Joillakin kursseilla tarvikkeet hankitaan keskitetysti ja opiskelijalta peritään näissä tapauksissa materiaalmaksu.

Työväenopisto on hakenut Opetushallitukselta työvuodeksi 2026 – 2027 opintosetelityyppistä avustusta, jota voidaan käyttää työttömien ja eläkeläisten kurssimaksujen korvaamiseen. Alennussetelin arvo on 10 euroa ja se myönnetään erillisestä anomuksesta vain yhteen kurssiin kauden aikana. Päätös opintoseteleistä tehdään toukokuun 2026 aikana.

Työväenopisto toimii kaupungin eri toimipisteissä. Osa opetuksesta on opistotalon alakerrassa yhdessä musiikkikoulun kanssa osoitteessa Anttilankatu 8, opiston kutomo sijaitsee opistotalon piharakennuksessa. Opistotalolla kokoontuu osa päiväryhmistä, siellä on myös kädentaitojen opetuksen säilytystiloja ja kiinteää laitteistoa sekä opetusvälineistöä vaativat ryhmät. Opetusta järjestetään opistotalolla noin 1.000 tuntia lukuvuodessa. Opetustoimintaa järjestetään lisäksi yhteiskoululla, Nyhkälän koululla, Haukkamäen koululla, Högforsin päiväkodissa ja liikuntasalissa, kaupungintalolla, kirjastossa, liikuntahallissa, palvelukeskuksessa sekä Suvimajalla.

Opiskeluoikeus

Työväenopisto on aikuisoppilaitoksena tarkoitettu ensisijaisesti aikuisille, mutta monissa aineissa (etenkin musiikki ja taideaineet) opetus soveltuu myös nuorille ja kouluikäisille lapsille. Lisäksi opistossa toimii joitakin erikseen lapsille ja nuorille suunnattuja ryhmiä (mm. nuorisoteatteri) sekä koko perheelle suunnattuja kursseja. Opiston ryhmät ovat avoimia kaikille, myös muiden kuntien asukkaille. Vähimmäisopiskelijamäärä kurssin aloittamiseksi on pääsääntöisesti 7, mutta liikuntaryhmissä minimimäärä on 9. Sääntöjen mukaisesti niillä opiskelijoilla, joilla on maksamattomia kurssimaksuja edelliseltä työvuodelta, ei ole opiskeluoikeutta ennen kuin maksut ovat ajan tasalla.

Opetustarjonta

Työväenopiston palvelutarjonnan ydin muodostuu opetuksesta. Opetustunteja voidaan pitää talousarvion mukaisesti n. 4.100. Lukuvuodelle 2025 – 2026 suunnitelluista 4.590 opetustunnista jäi toteutumatta opetuksen keskeytyksen ja kurssien peruuntumisen vuoksi 398 oppituntia. Opetustunteja toteutui yhteensä 4.192, noin 500 vähemmän kuin edellisenä lukuvuotena (4.709). Kursseja suunniteltiin lukuvuodelle 146 ja niistä peruuntui 15. Lukuvuoden 2026 – 2027 suunniteltujen kurssien määrä on yhteensä n. 140, lopulliseen määrään vaikuttaa lyhytkurssien määrä. Opetustarjontaa on suunniteltu kiinteässä yhteistyössä kaupungin muiden yksiköiden (liikuntatoimi, museotoimi, kirjasto, kulttuuritoimi) sekä alueen yhdistysten ja yritysten kanssa. Kurssitoiveiden keräämiseksi työväenopistolla on ollut avoin palautekanava palautelaatikkomuotoisena koko kuluneen lukuvuoden ajan. Myös opiston toverikunta on esittänyt toiveita ja antanut palautetta opiston kursseista. Palautekysely kurssilaisille järjestetään toukokuun alussa.

Tuntiresurssit (4.100) jaetaan edellisten lukuvuosien toteutumia mukaillen seuraavat tuntimäärät: suunnitellut 2026 – 2027 (suluissa toteutuneet tunnit 2025 – 2026 / 2024 – 2025):

* Kielet: n. 400 tuntia (388/626), suomen kieli 120 tuntia 2025 – 26.

* Kädentaidot: n. 1300 tuntia (1334/1383)

* Musiikki: n. 500 tuntia (606/670)

* Kuvataiteet: n. 300 tuntia (318/345)

* Näyttämötaiteet, tanssi, kirjallisuus: n. 260 tuntia (301/244)

* Liikunta, terveys: n. 1000 tuntia (849/1036)

* Yhteiskunnalliset aineet ja luonnontieteet: n. 250 tuntia (252/296)

* Kotitalous: n. 20 tuntia: (16/16)

* Muut aineet: n. 70 tuntia (90/66)

Kielet Suomi, englantia, italia, espanja, ruotsi ja ranska. Maahanmuuttajille järjestetään suomen kielen alkeis- ja jatkokurssit.

Kädentaidot

Kädentaidoissa järjestetään sekä pitkiä kursseja että lyhytkursseja, opetuksessa on myös paljon päiväopetusta. Lyhytkurssien sisällöissä huomioidaan eri materiaalit ja tekniikat monipuolisesti eri väestöryhmät huomioiden. Kädentaitojen opetuksessa johtavana periaatteena on kierrätys, kestävä kehitys sekä perinnetaitojen ylläpitäminen.

Musiikki

Musiikinopetus on sekä ryhmämuotoista että yksityisopetusta. Yksityisopetukseen ei oteta enää uusia oppilaita, vanhat voivat jatkaa kurssilla kunnes kolme vuotta tulee täyteen. Kuorojen ja lauluryhmien, soittokunnan, viihdeorkesterin, ukuleleryhmän ja elämänkaaren musiikin ryhmien ohella soitinopetusta annetaan pianon, kitaran, basson, harmonikan ja rumpujen soitossa. Musiikin opetusta suunnitellaan tiiviisti yhteistyössä Karkkilan musiikkikoulun kanssa.

Kuvataiteet

Kuvataideopetuksessa järjestetään sekä lyhytkursseja että pitkiä kursseja eri tekniikoiden ja materiaalien muodossa eri väestöryhmät huomioiden.

Liikunta ja terveys

Liikuntaryhmien suunnittelussa tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin liikuntatoimen kanssa. Työväenopisto vastaa osaltaan myös liikuntatoimen alaisen vertaisohjaajatoiminnan koulutuksesta. Liikunnan opetusta annetaan kuntosaliryhmissä, joogassa, kehonhuollollisilla tunneilla ja tanssiryhmissä. Liikuntaryhmiä järjestetään sekä päivä- että ilta-aikaan eri väestöryhmät huomioiden.

Yhteiskunnalliset aineet ja luonnontieteet

Työväenopistossa järjestetään sukututkimuksen kurssi, muisteluryhmä, vapaaehtoistoiminnan koulutusta ja sijoituskurssi sekä ikäihmisten yliopiston opintoja. Yhteistyössä museotoimen kanssa suunnitellaan kurssia Karkkilan historiasta ja järjestetään vierailukäyntejä karkkilalaisiin yrityksiin ja kaupungin hallintoon.

Kotitalous

Kotitalouden opetus on lyhytkurssimuotoista. Tulevan lukuvuoden aikana järjestetään kaksi hygieniapassikoulutusta.

Luennot, retket ja muut aineet

Työväenopisto järjestää ensiapukursseja sekä uusille kurssilaisille että kertaajille. Lisäksi opisto järjestää tutustumisretkiä Karkkilan luontokohteisiin, melontaretkiä Karkkilan alueella ja purjehduskurssin Suomenlahdelle ja Saaristomerelle.

Muut palvelut

Karkkilan työväenopistossa halutaan nähdä, että opisto voi toimia kohtaamispaikkana eri toiminnoille ja toimijoille. Yhteistyötä vapaaehtoistyön verkostoitumisessa on tehty etenkin Karkkilan kaupungin maahanmuuttopalveluiden ja liikuntapalveluiden sekä Karkkilan seurakunnan kanssa. Verkostoitumiskenttä nivoutuu selkeästi opiston ydintoiminnan, opetustarjonnan, ympärille. Yhteistyössä liikuntatoimen kanssa on kehitetty liikunnan vertaisohjaajien koulutusta. Tulevan lukuvuoden aikana opisto tulee järjestämään erillisenä maksupalveluna työhyvinvointikoulutuksia.

Työväenopiston talous

Työväenopiston taloutta suunnitellaan kalenterivuositain, mutta toimintaa lukuvuosittain. Lukuvuoden 2026 – 2027 toimintasuunnitelma ei siis ole yhteneväinen taloussuunnittelun kanssa. Vuoden 2026 talousarvion mukaan (vuosi 2025 suluissa):

Toimintakate 485.871 € (529.449 €)

Toimintakulut 575.771 € (612.149 €)

Toimintatuotot yhteensä 89.900 € (91.200 €)

Valtionosuuksia OPH:n päätöksen mukaisesti yhteensä 206.862 € (202.405 €) sekä lisäksi 2.177 € (1.306 €) työväenopiston kotouttamissuunnitelman mukaisiin opintoihin.